

UOLI VOLOXU ANE PAULO MUKAUKAVU MULAI NOXI'A TA EPESO

Vaikala lamana

Paulo mukaukavu uoli voloxu ane 'o mulai noxi'a ta Epeso, xo umasaxa sou ulamanalixa'a aloxo 'o. Xavutala noxou Lataua ne lexe upitanu mimii teitexi no opo loxotolo mo mimii no lialia 'o ne uxolu no laaxu Kalisito mo Anu uxolu kisou mimii ne ukalusi (1:10). La sou Lataua mumasaxa lexe uavutinoxu ta mitema noxou sou ipita ixolu noxou Kalisito mo ixali vilesisi.

Paulo musokou vaivaikala noxou la mulamanalixu vaikala kisou lexe Lataua musosovosi'a ta mitema noxou la mupitane'i no anu vote'i a loxovaa. Anu mulamanalixu lexe no anu tanutanuxu noxou Lataua, la mu'oxone'i mixali vilesisi. No anu xaixai noxou Iesu la Lataua mululusou susu noxi'a, xe mulivulixa'a no anu sakisaki sou susu. Mo Anu mulosi'a Uleenu Tavuna loxo Anu sosovo noxou sou u'oxonu mimii lalaixe loxo Anu musakiinu vaikalasou tei (1:14). Xe tameisou la Paulo movikala lexe ta mitema ane ilo'a Kalisito mipita ne ipita ixali vilesisi no anu maulixa'a. No anu viavaikala noxou Paulo la anu mu'oxonu vaikala tovola'i mose'i sou ulamanalixa'a ta mitema noxou Lataua lexe ane'i mipita noxou Iesu la ane'i mixali vilesisi. Anu mu'oxo lexe ta temanu lalotu ne loxo itema vasimolu ia Kalisito anu muxali kisou (4:1). Mo mutovola'inu vile lexe aloxo tani, ia Iesu anu loxo atolaxu tani (2:19-22). Xe aloxo sema ilou mulu mitaula'i, la Iesu aloxo sema mulue (5:22-32). No anu uoli voloxu ane 'o la nenge tamomomo sou tamaisou lamana mii ma'ia lailaixe Lataua mu'oxonu mulai noxi'a ta mitema noxou.

A'alo muai no nano aloxo 'o

Vaikala lamana 1:1-2

Kalisito anu kisou mimii mukalusi 1:3-14

Lakilaka noxou Paulo 1:15-23

Noxou Kalisitosi la nenge temauli 2:1-3:21

'Ilixo sou lalotu maninasou 4:1-6:20

Vaikala sou sexela xe lakilaka 6:21-24

1 ¹Eni Paulo aposeli noxou Kalisito Iesu no anu masaxa noxou Lataua mupalusilo sou akaukavunu vaivaikala ane 'o ulai noxinge ngingi ta mitema noxou Lataua, mo ngingi ane ngemuxaxu tangengi noxou Kalisito Iesu ne Epeso. ²Eni akilaka lexe alauna mo opo se'isisi noxou Lataua Maminge mo Tila Iesu Kalisito uxolu noxinge.

Alualu Noxou Kalisito Mune'e Noxinge

³Ta'itinu Lataua ualasou anu Tila noxinge Iesu Kalisito Momu. Noxou Kalisito la sou Anu mualusinge no anu mii lailaixe teitexi no opo loxotolo sou usu'uli uleenenge. ⁴Xo no mine Anu ukoinu mimii uao la, Anu musosovosinge. Mo no iou Lataua la nenge malemalenga mo ta noxou la, ta mitema ixalisou susu vile noxinge uasi. ⁵^dNo anu tanutanuxu noxou Lataua la Anu xavutalau lexe, noxou Iesu Kalisito la Anu umoxo'inge lexe nenge taxali loxo anu ta 'olu. Anu tanu mo masaxa tatila noxou aloxo ne. ⁶La sou nenge ta'itinu Lataua ualasou no anu alauna lailaixe ane Anu mulosinge vitanisi muxolu noxou Iesu anu ane Anu tanuxu musuku. ⁷eAlauna tatila mu'ana'ana noxou Lataua la muno'u 'ulusinge no anu sialuxu Iesu. La sou Anu mululusou susu noxinge no anu alauna noxou. ⁸No anu alauna noxou la Anu mu'ana'analininge no anu xavutala laixe mo lavulavu lailaixe. ⁹fMo Anu mumolo tanuou mii mai'a ane lexe Anu u'oxonu no anu xaixai naxou Kalisito. Ia xavutalau ne tei la mutalume, ia vaimomo 'o Anu mulosiengexu xavutala noxou ne. Anu u'oxonu manina sou ne. ¹⁰gXavutala ne aloxo 'o, xavutalau ne. Mo voxo ulai ukalu la Anu mupitanu mimii latala teitexi no opo loxotolo mo no lia 'o mukalusi ne muxolu loxo kisi'a Kalisito.

¹¹hMo noxou Kalisito la sou Anu xavutala mo masaxa noxou anu ane mu'oxonu mimii latala mukalusi ne musosovosixe lexe nexi ta na'u maninasou. ¹²Anu musosovosixe ta Iutaiasi tei, xo nexi teloopalala noxou Kalisito. La sou nexi ta'itinu Lataua no anu alauna lailaixe noxou ne. ¹³Mo ngingi kalumo ngelomusou vaikala manina noxou Kalisito. La sou ngexali ngexolu noxou la anu a'alo lailaixe sou Lataua mupamaulingengi. Mo ngemuxaxu tangengi noxou Kalisito la sou mumomomo sou vaikala noxou Lataua e musakii tei lexe umulaxu sosovo vile noxinge. Sosovo noxou ne ane Uleenu Tavuna noxou. ¹⁴iNenge teno'u Uleenu Tavuna la sou nenge tamomomo sou tano'u mimii lailaixe teitexi no opo loxotolo ane Lataua mulalaxiinu sou ulosi'a tamitema noxou. La sou nenge ta'itinu ualasou no anu alauna noxou singe.

Lakilaka Noxou Paulo

¹⁵Aloxo ne la sou no mine eni elomusinge lexe ngingi ngemuxaxu tangengi noxou Tila Iesu mo ngingi tangengixa'a ta mitema noxou

^a 1:1 Apo 18:19-21; 19:1 ^b 1:3 Ep 2:6 ^c 1:4 Ioa 15:16 ^d 1:5 Ioa 1:12 ^e 1:7 Ep 2:7; Kol 1:14 ^f 1:9 Rom 16:25 ^g 1:10 Kol 1:16, 20 ^h 1:11 Rom 8:28-29 ⁱ 1:14 2Ko 1:22

Lataua. ¹⁶La sou eni axavutalangengi no anu lakilaka noxilo mo alemolu laixe noxou Lataua utotomu. ¹⁷^jMo utotomu ne eni akilaka ulai noxou Lataua e Tila noxinge Iesu Kalisito. Anu Maminge xavi musuku lexe ulosinge Uleenu sou ulosinge xavutala lailaixe, mo ngalavusou Lataua laixe, xe upalapala'alixu laaxu vaivaikala noxou ane mutalume. ¹⁸Mo eni akilaka kalumo lexe ukisiinu xavutalamengi mo sou xavutalamengi ulamana no anu mii ma'ia ane anu mu'avalinge la ngingi ngeloolapa no anu, mo ngalavusou laixe lexe lavuluti lailaixe ne Lataua ulosi'a ta mitema noxou. ¹⁹^kMo eni akilaka lexe nenge ta mitema ane tamuxaxu tanenge noxou ne, talavusou xavi noxou Lataua a uxolu noxinge. Xavi noxou Lataua e uxaxai noxinge ne anu uxaxai la xavi musuku umomomo sou tatilovo sou uasi. ²⁰^lXe no mine musoli la no anu xavi noxou Latauasi la mutulusou. No anu xavi ano 'o la Lataua mulaixu sou muxolu no avolu tema teitexi no opo loxotolo. ²¹^mLa Anu muxolu kisi'a ta uleenu ane mixolu teitexi no opo loxotolo, mo muxolu kisi'a ta mitema e iulaxune'i ta mitema no lia 'o mo ta tatila no lia ukalusi 'o xe ta uleenu ane xavine'i musuku kalumo. Anu muno'u uala tila manina. Uala tila ne sou vaimomo 'osi uasi, sou 'ili'i kalumo. ²²ⁿMo Lataua mumuxaxu mimii latala muxolu no laaxu mo musosovo sou lexe Anu uxolu kisou mimii latala ukalusi, mo uxolu kisou noxi'a ta mitema ilotu noxou Iesu. ²³^oLalotu ne anu Kalisito vasimolu. Anu muxolu mo mu'ana'ana no anu mimii latala mukalusi mo mu'ana'ana no anu lalotu noxou.

Nenge Tesoisoli Ia Kalisito Mutulusinge

2 ¹^pNgingi tei la nge'oxo'oxonu 'ili'ilixo masumasua mo susu la muvau ulengengi musoisoli. ²^qNo mine ngingi ngemulimulinu xoluxolu mo muamua'i masumasua sou lialia 'o, mo ngemulinu 'ilixo noxou kisi'a ta uleenu ta masumasua e musaxila'u la va'a vitanisi teitexi no loxotolo. Anu uleenu ne ane uxolu uxaxai no nano no anu maulixa'a ta mitema ane mose'i ilolomu uasi vaimomo 'o. ³^rNenge nenge'a tei la texolu no taine'i mo xavutalamenge muavuti la temulimulinu masaxa masua sou vasimenge sou umomomo sou masaxa no anu vasimenge. Nenge te'oxonu aloxo ne, la nenge kalumo texo no nano no anu la'ia noxou Lataua ane Anu mulalaxiinu sou ulosi'a ta mitema ukalusi ane mose'i imulimulinu 'ili'ilixo ane ne. ⁴⁻⁵^sManina susu noxinge te'oxo'oxonu la muvau uleenege musoisoli, ia xo no anu alauna mo tanu tanuxu lailaixe noxou Lataua mu'ana'ana no anu alauna misevile la sou mutulusinge temauli noxou Kalisito. Ani no anu alauna tatila noxou Latauasi la

^j 1:17 Kol 1:9 ^k 1:19 Kol 1:11 ^l 1:20 Lex 110:1; 2Ko 13:4; Kol 2:12 ^m 1:21 Kol 1:16; 2:10
ⁿ 1:22 Lex 8:6 ^o 1:23 Rom 12:5; Ep 4:10, 15; Kol 1:18 ^p 2:1-5 Kol 1:21; 2:13 ^q 2:2 Kol 3:7; Tit 3:3 ^r 2:3 Kol 3:6 ^s 2:4-5 Rom 6:11-13

sou Anu mupamaulingengi. ⁶ Mo Anu mutulusinge nenge'a Kalisito la mupalupexasinge no pa'umolu teitexi no opo loxotolo mo nenge'a Iesu Kalisito texolu tepita. ⁷ Anu mu'oxonu aloxo ne noxinge mo u'oxonu kalumo noxi'a ane'i ane ili'i. Anu mu'oxonu aloxo ne sou umaxa'u alauna tatila noxou singe noxou Kalisito Iesu. Alauna tatila noxou ne umomomo sou tatilovo sou uasisi manina. ⁸⁻⁹ La sou no anu alauna noxou la, Anu mupamaulingengi xo ngingi ngemuxaxu tangengi noxou. Mii ane 'o, nga'itinu ualasinge lexe ngingi nge'oxonu muxali no anu xaixai noxinge, mo lakolisou xaixai noxinge uasi. Anu Lataua molusi mulosinge vitanisi. ¹⁰ Lataua anu mukoinenge, la sou Anu mupuinenge. Sou nenge tamuamua'i no anu vote'i sou 'ilixu laixe ane Anu mulalaxiinu tei lexe nenge tamulinu.

Noxou Kalisito La Nenge Taxali Vilesisi

¹¹ Aloxo ne la sou ngingi ane ngaxali no anu mata noxi'a ta lutaia uasi ngaxavutala ulivu. Ta lutaia ilemenge lexe ngingi xooxoo ungasinge uasi, ia ane'isisi xooxoo mungasi'a. 'Ilixo ane ne i'oxo noxi'a ta mulusi vasime'a mo ixaxaisou no 'a avo'a. ¹² Mo ngaxavutala ulivu, tei no mine ngingi ngamuxaxu tangengi noxou Kalisito uao, la ngingi ngexolu va'axu noxou. Mo ngaxavutalanu laixe, tei la ngingi ngexolu loxo ta asila mo ngexali no anu mata noxi'a ta Isilaeli uasi. Lataua musakiinu vaikala mo mulosi'a ta Isilaeli lapuloto, la ngingi ngexolu va'axu noxi'a. Mo no mine ngingi ngexoxolu no lia 'o la ngaloopala sou ngano'u mii vile laixe ili'i uasi mo ngalavusou Lataua uasi. ¹³ Mo tei la ngingi ngexolu no paxa manina. Ia vaimomo 'o, no anu sialuxu Kalisito la muno'inge ngelivu mune'e 'alai noxou mo ngexolu ngepita noxou Kalisito Iesu.

¹⁴ Xo noxou Kalisitosi la mulosinge opo se'isisi mo mu'oxonu xoloxolungenge muxali laixe. Tei la ta lutaia mimolosilangengi mo mikalipalangengi. Ia noxou Kalisito la mumamulonun vimelu e muxolu no taingengi la ngingi ngexali vilesisi. ¹⁵ Mo anu soli noxou la Anu mumamulonun lapuloto noxou Mosesi mo vaivaikala maumautunu ilou lapuloto sou. Anu mu'oxonu aloxo ne sou mupitane'i ta mitema la'oluxa'a ta tamei ne, mixali alavua mo vilesisi. No anu 'ilixo ane ne la sou Anu muxalilixu opo se'isisi no tainenge. ¹⁶ Mo no anu soli noxou no ovu valautu la Anu mupitane'i ta mitema la'oluxa'a ta tamei ne mixali vilesisi mune'e noxou Lataua. No anu ovu valautu ne la Anu mukalusou 'ilixo sou imolomolosilangengi ne. ¹⁷ Mo Anu mune'e la mua'aloxu a'alo laixe sou opo se'isisi. Anu mua'aloxu noxi'a ane'i ane mixolu 'alai xe noxi'a

⁶ 2:6 Kol 2:12 ⁷ 2:8-9 1Ko 1:29-31; 2Ti 1:9 ⁸ 2:10 Tit 2:14 ⁹ 2:12 Rom 9:4; Kol 1:21 ¹⁰ 2:13 Kol 1:20 ¹¹ 2:14 1Ko 12:13 ¹² 2:15 Kol 2:14 ¹³ 2:16 Sek 9:10; Kol 1:20, 22 ¹⁴ 2:17 Ais 57:19

ane'i ane mixolu no paxa kalumo. ¹⁸La sou no anu mii ma'ia ane Kalisito mu'oxonu ne mukisiinu vote'isinge ta Iutaia xe ane'i ane ta Iutaia uasi. Mo no anu Uleenu vilesisi muxolu noxinge la sou nenge tamomomo sou talai noxou Maminge.

¹⁹Ngingi nge'oxonu aloxo ne la sou ngingi ngexolu loxo ta asila la ua, ngingi ngexali loxo ane'i mo ngexali ta mitema noxou Lataua xe ngexali Lataua ta 'olu. ²⁰Mo ngingi ngexali loxo tani Lataua mutulusou. Nexi ta mitema ane Iesu mupalusixe, mo ta mitema sou palomatana, nexi aloxo lavo'o sou tani tava'u. Ia Kalisito Iesu Anu loxo lavo'o mutila manina sou tani tava'u ne. ²¹Noxousi, xe nenge nenge'a tapita la tani lololinu ne utulu. Anu utulu la uxali taasou lalotu tatila noxou Tila sou talotu ulai noxou Lataua no anu. ²²Mo noxousi la Anu mutulusinge kalumo la ngexali taasou Uleenu Lataua sou uxoxolu no anu.

**Paulo Mua'aloxu A'alo Laixe sou Iesu Mulai
Noxi'a Ane'i Ane ta Iutaia Uasi**

3 ¹Tava'u xo eni Paulo itema sou xaixai noxou Kalisito Iesu esu'ulingengi ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi, la sou exolu no nano no taasou navunavu. ²Eni elavu sou lexe ngingi ngelomu sou lexe no anu alauna noxou Latauamenge, la Anu musosovosilo sou a'oxonu xaixaisinge noxou. ³Mo mii ma'ia ane mutalume tei ne mupala'a noxilo la sou eni ekaukavu seville no anu tei ne. ⁴No mine ngingi ngaitisou la sou ngingi ngamomomosou, ngalavusou lexe eni elavu manina no anu mii ma'ia mutalume noxou Kalisito. ⁵Mii ma'ia ane mutalume noxi'a ta mitema ane tatei, vaimomo 'o Uleenu mupala'alixu noxixe ta mitema sou ane Iesu mupalusi'a mo ta mitema sou palomatana noxou. ⁶Mii ma'ia ane mutalume ne aloxo 'o, no anu a'alo laixe sou Iesu Kalisito la mu'oxongengi ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi nenge'a taxali vilesisi. Mo ngingi ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi ngano'u mii ma'ia ane Lataua musakiinu vaikala sou tei noxou Iesu lexe ta Isilaeli ino'u ne. No anu xaixai noxou Kalisito Iesusi la ngingi ngano'u kalumo.

⁷Lataua mu'oxoleli exali amitema sou xaixai noxou. Mo no anu alauna noxou la Anu mulosilo xavi noxou la sou eni exali itema sou xaixai noxou. Sou a'aloxu a'alo laixe sou Iesu. ⁸Mo ta mitema noxou Lataua ne miua'ulixu, ia eni ne uasisi manina mo amii vitanisi. Ia Anu mualauasilu laixe la mulosilo xaixai sou aa'aloxu a'alo sou mimii laixe sou Kalisito e tatilovo sou uasi ulai noxi'a ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi. ⁹La sou vaimomo 'o eni a'oxonu ulamana noxinge aloxo 'o. Lataua mukoinu mimii

^c 2:19 Ep 3:6 ^d 2:20 1Ko 3:11 ^e 2:21 1Ko 3:16 ^f 2:22 1Pi 2:5 ^g 3:1 Pil 1:7, 13
^h 3:2 Kol 1:25 ⁱ 3:3 Ep 1:9-10; Kol 1:26 ^j 3:6 Ep 2:13, 16-19 ^k 3:7 Kol 1:25 ^l 3:8 1Ko 15:9-10

latala mukalusi la mimii latala anu mutalume iou noxi'a ane'i tatei. Ia vaimomo 'o Anu mulosilo xaixai sou a a'aloxu mimii ma'ia ane mutalume ne. Anu u'oxonu uxali maninasou. ¹⁰Tei la Anu mutalume iou ia vaimomo 'o la Anu mu'oxonu lalotu noxou muxali. Mo anu mumasaxa lexe no anu lalotu noxou la ane'i ane mixolu teitexi no loxotolo mo ta tatila noxi'a ta uleenu e misaxila'u loxotolo ilavusou mo imaisou xavutala lailaixe iouiou noxou ne uxali lamana noxi'a. ¹¹Tatei manina la Lataua muxavutala lexe u'oxonu mii ane kaluxu uasi ne uxali, ia vaimomo 'o no anu xaixai noxou Kalisito Iesu Tila noxinge, la sou Anu mu'oxonu mimii ne muxali manina. ¹²^mXo nenge noxou Kalisito, mo nenge temuxaxu tanenge noxou Kalisito la sou nenge tamama'u sou talai noxou Lataua uasi.

¹³La sou eni avikalangengi aloxo, ngaxavutala malaxo no anu tu'umaxu ane noxilo singe 'o uasi xo eni a'itingengi.

Lakilaka Noxou Paulo Si'a ta Epeso

¹⁴Tava'u aloxo 'o, la sou eni axolau tava'ilo vo'uxu ulu'elai no talaxu la akilaka ulai noxou Maminge. ¹⁵Ane'i ane mixolu teitexi no opo loxotolo xe ane'i ane ixoxolu no lia 'a. Mo Anu molu mumoxo'u ualau'alasi'a, mo ane'i loxo ta mata noxou. ¹⁶Eni akilaka ulai noxou Maminge lexe, no anu mimii tavu'alo lailaixe iouiou noxou, la Anu u'ana'analingenge no anu xavi Uleenu noxou mo uxolu no nano noxinge, la u'oxonu pekia'inge. ¹⁷ⁿLa sou Kalisito umomomo sou uxolu noxinge xo ngingi ngemuxaxu tangengi. Mo eni akilaka lexe 'ilixu sou tangengi noxou Lataua tanengingenge ngatongato'o uxali utila no anu maulingenge. Mo usiatoto loxo ovu uli'u ulu'elai no lia. ¹⁸Mo ngingi ngongi'a ta mitema noxou Lataua ngano'u xavi, mo ngalavu sou manina 'ilixu noxou Kalisito sou tanuxa'a ta mitema. Masaxa noxou ne mutila manina mo veveeni manina mo mulai teitexi manina xe mulu'elai no lia manina. ¹⁹La sou ngingi ngelavusou 'ilixu noxou Kalisito sou tanungenge ne anu mutila manina mo muaulixu lavulavu. Ia ngingi ngelavusou, la sou mimii ane noxou Lataua ne anu u'ana'analingenge no anu.

²⁰Ia noxou la Anu umomomo sou u'oxonu mimii tavu'alo. Mimii ane ne mua'ulixu mimii ane nenge texavutalanu mo tekilaka. Ia no anu xavi noxou ane uxolu uxaxai noxinge ne, mua'ulixu mimii ane ne. ²¹La sou no voxovoxo utotomu ta mitema ukalusi e ilotu noxou Iesu ta'itinu ualasu Lataua no ualasu Kalisito Iesu utotomu mo kaluxu uasi. Manina.

Nenge Texali Vilesisi Noxou Kalisito

4 ¹^oEni Paulo exolu no nano no taasou navunavu xo eni e'oxonu xaixai noxou Tila aloxo ne la sou, eni avikalangengi pekia'u aloxo

^m 3:12 Ioa 14:6; Rom 5:2 ⁿ 3:17 Ioa 14:23; Kol 1:23; 2:7 ^o 4:1 Kol 1:10

'o. Lataua mu'avalinge sou ngataxanu 'ava noxou mo ngamulinu manina. Mo ngamulinu 'ili'ilixu mulapu noxou. ^{2p}Mo ngataloxolinge manina noxi'a ta menexinge mo opongengi uai se'isisi noxi'a. Mo la'iangengei'a paleai'a uasi. Ngingi ngamulinu 'ili'ilixu mulapusi. Mo tanengingenge ngatongato'o. ^{3q}Mo xavingengiu 'ilixu sou ngaxolu ngapita. No anu xavi Uleenu la Anu ulosinge opo se'isisi, la sou usakingengi la ngaxolu ngapita mo ngaxali vilesisi. ⁴Nenge texali vasimenge vilesisi mo Uleenu Tavuna vilesisi uxoo noxinge. Aloxo Lataua mu'avalinge la sou ngingi ngaloopala no anu mii vilesisi. Mii vilesisi ne lexe Lataua umomomousou vaikala noxou la ulosinge mimii lailaixe ane Anu mu'avalingexu ne. ⁵Tila anu vilesisi mo muxamuxaxu tanenge ne vilesisi xe 'ilixu sou ta'ulo ne anu vilesisi. ^{6r}Mo Lataua vilesisi anu Maminge nenge latala mukalusi. Anu usaxila'a ta mitema mukalusi mo Anu uxaxai noxi'a ta mitema mukalusi xe Anu uxolu no nano noxi'a ta mitema mukalusi.

^{7s}Ia noxinge vilevilesi la Anu mualaunasinge laixe la sou Kalisito mumila'anu mimii lailaixe noxou ne sou mulosinge. ^{8t}Tava'u aloxo ne la sou vaikala mikaukavunu muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o.

“No voxo ane Anu mutelai teitexi

la muno'a ta mitema tavu'alo mitilitili'usi'a milai kalumo
la mumila'anu mimii lailaixe noxi'a ta mitema.”

^{9u}Ia Anu mutelai teitexi laaxu a loxovaa? Anu laaxu lexe Anu mulu'e no lia 'o mo mulu'elai no lia manina. ¹⁰Anu ane mulu'e no lia 'osi ane mutelai teitexi no loxotolo mo mua'ulixu loxotolo ne ia mulai teitexi manina. Anu mu'oxonu aloxo ne mo sou Anu uxolu no anu mimii latala no lia 'o mo opo loxotolo ukalusi la sou Kalisito uxali usaxila'u mii mukalusi. ^{11v}Anusisi ane mulosi'a ta mitema xaixai sou ixaxaisou. Se'i mulosi'a xaixai sou mixali ta mitema ane Iesu mupalusi'a. Mose'i mulosi'a xaixai sou mixali ta mitema sou palomatana, mose'i mixali ta mitema sou ia'aloxu a'alo laixe sou Iesu ulai noxi'a ta mitema mose'i mixali ta mitema sou isaxila'a ta mitema mo ilosi'a ta mitema lavulavu sou imulinu 'ili'ilixu ma'ia Lataua umasaxau. ¹²Kalisito mulosi'a ta mitema xaixai ane ne sou mulalaxine'i ta mitema noxou Lataua sou i'oxonu xaixai laixe noxou. Aloxo ne la sou lalotu noxou Kalisito uleme xe utulu pekia'u. ^{13w}Anu usolonu ulai uxali no mine nenge taxali vilesisi no anu muxamuxaxu tanenge, mo no anu lavulavu noxinge noxou Lataua 'Olu. Mo lalotumenge uleme uxali utila ulai uxali no mine nenge maulinenge umomomo loxo Kalisito noxou.

¹⁴La sou nenge tamomomo sou taxolu loxo ta molomolo la uasi. Mo mamu sou ngalomuxu vaivaikala noxi'a ta mitema sou isuisu mo

^p 4:2 Kol 3:12-13 ^q 4:3 Kol 3:14-15 ^r 4:6 1Ko 12:6 ^s 4:7 Rom 12:3, 6 ^t 4:8 Lex 68:18
^u 4:9 Ioa 3:13 ^v 4:11 1Ko 12:28 ^w 4:13 Kol 1:28

kalakalavoi. Xo anu u'oxongenge la xavutalamege ulai une'e loxo lasipi xasi mo atume utavutavulenu. ¹⁵xIa tanengexa'a ta menexinge mo tavikala maninasi noxi'a. La sou Anu u'oxonenge taleme noxou Kalisito e Anu kisinge. ¹⁶No anu saxisaxila'u noxou la Anu mu'oxonu mineminenge iouiou no vasimenge ne mupitanu mo mutoxotoxo vaxa la sou muxali itema vasimolu. La sou no anu mineminenge iouiou no vasimenge ne uxaxaisou xaixai na'u vilevilesi la uxali tatila mo uleme loxo Kalisito tanunenge.

Ngaxolu loxo Lamana ta 'Olu

¹⁷yLa sou eni avikalangengixu mimii 'o mo apeletotosinge no ualasou Tila lexe, mamu sou ngaxolu loxo ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi. Ane'i xavutalai'a ne uxovulaulau vitanisi. ¹⁸Mo xavutalai'a ne lamana uasi mo ie'i isivoxo xe mitatusou opone'i pekia'u la sou mu'oxone'i mixolu va'axu no anu mauli ane noxou Lataua. ¹⁹Mo xavutala laixe ne musu'a la sou mu'oxone'i la imaela no anu 'ili'ilixu masumasua ane 'oxo'oxonu ne uasi manina. Mo mi'unalai manina no anu 'ili'ilixu masumasua utotomu misevile.

²⁰Ia ngingi ngene'e sou ngalavusou Kalisito no anu vote'i aloxo ne uasi. ²¹Mo eni elavusou lexe ngingi ngelomusou a'alosou, mo Anu mulosiengi mukalu. Sou ngamulinu vaikala manina ane muxolu noxou Iesu. ²²zMo mulosiengi sou ngamulinu mauli ane ngemulimulinu tei ne uasi. Mo ngaxexeenu itema ane teinu e uxolu noxinge la u'oxonu masuangengi la sou uavutilixu xavutala masumasua la sou u'oxongengi ngaulua ne usu'a. ²³aMo xavutalamengi ne uxixu mo uxali alavua manina. ²⁴bMo ngingi ngemulinu mauli alavua la ngexali itema ane alavua, loxo ta mitema Lataua mukoine'i sou ixali loxo Anu, sou ngemulinu 'ili'ilixu mulapu mo malemalenga manina mo ngexolu va'axu no anu 'ili'ilixu masumasua manina.

²⁵cAloxo ne la sou ngasu'anu 'ilixu sou ngakalakalavoine'i ta mingemingengi ia ngavikalane'i maninasi. Xo nenge vilevilesi 'o tapita no anu Kalisito vasimolu. ²⁶dLexe ngingi la'iangenge la mamu sou u'oxongengi ngasusu. Mo mamu sou la'iangenge uxoxolu ulai uxali no aso ulu'elai. ²⁷Mo mamu sou ngalosou Satani taiinu vile. ²⁸La sou 'ei ane upakapakali ne mamu sou upakapakali. Ia laixe lexe anu uxaxai mo ususunu avolu ulu'elai no lia mo sou umolo mimii la usu'uline'i ane'i ane xa'a mimii uasi.

²⁹eMo ngavivikala la mamu sou vaikala masumasua ulaa no anangenge. Ia ngaleanu vaivaikala lailaixesi sou u'oxonu pekia'a

x 4:15-16 Kol 1:18; 2:19 y 4:17 Rom 1:21; 1Pi 1:14 z 4:22 Rom 8:13; Kol 3:9 a 4:23 Rom 12:2 b 4:24 Tav 1:26; Kol 3:10 c 4:25 Sek 8:16; Kol 3:8-9 d 4:26 Lex 4:4; Iak 1:19-20 e 4:29 Kol 4:6

ane'i ane imasaxau su'uli xe usu'uline'i no anu alauna ane'i ane ilomolu kalumo. ³⁰fXo voxo a une'e la sou Lataua mululusinge mo musosovosinge no anu Uleenu Tavuna noxou sou ulotongengi ngalivu. La sou mamu sou ngalosou Uleenu Tavuna noxou Lataua tu'umaxu. ³¹gLa sou laixe lexe ngaxexeenu 'ilixu sou opo masumasua mo 'ilixu sou la'iangenge mo 'ilixu sou ngakaikaitolo la ngaleanu vaikala masumasua noxi'a ta mitema. ³²hIa tangengixa'a mo nga'oxonu 'ilixu sou opo se'isisi noxi'a ta menexinge ngatongato'o. Mo ngaxiunu tumalingeu 'ilixu ma'ia ane'i mi'oxonu mune'e noxinge. Aloxo noxou Kalisito la Lataua muxiunu tumalouu 'ili'ilixu masumasua noxinge.

5 ¹iLataua tanungenge misevile loxo anu ta 'olu, la sou laixe lexe ngingi ngamulimulinu 'ili'ilixu loxo Anu u'oxo'oxonu. ²jMo no anu xoluxolungenge la ngamasaxainge ngatongato'o. Aloxo Kalisito mumasaxainge la mulosou maulixusinge loxo mii tuma'u lailaixe mo iaiama lailaixe manina uela ulai noxou Lataua.

³kLa sou mamu sou nga'oxonu 'ili'ilixu sou vote'i mo 'ili'ilixu masumasua iouiou xe ngaisuisuxu ta menexinge mi'ami'a la ngavivikala sou. Xo ngingi ngexali ta mitema noxou Lataua la 'ili'ilixu ane ne nga'oxonu uasi. ⁴lMo a'alo masumasua mo a'alo ane laixe uasi xe suku masumasua nga'oxonu uasi, ngasu'anu mo usu'a. Vaivaikala aloxo ne anu laixe sou ngingi nga'oxo'oxonu uasi, ia laixe lexe ngingi ngavikala laixe noxou Latauasi. ⁵kXo ngingi ngelavusou laixe lexe ta mitema ane i'oxo'oxonu 'ilixu sou vote'i mo 'ili'ilixu masumasua iouiou mo isuisu ne ane'i umomomo sou i'unalai no anu saxisaxila'u noxou Kalisito mo Lataua e no anu opo loxotolo uasi. Ta mitema ane aloxo ne, 'ili'ilixu ane ne muxali loxo lataua noxi'a.

Tamuamua'i no Anu Lamana

⁶lLa sou mamu sou itema vile u'oxonu lolongenge no anu vaivaikala ane tematemanu uasi la ngamulinu. Xo la'ia noxou Lataua uxolu noxi'a ane'i ane imulinu 'ili'ilixu ane ne xe ilomolu uasi. ⁷lAloxo ne la sou mamu sou ngingi ngong'i'a ngaxolu ngapita.

⁸mXo tei la ngingi ngexolu no isivoxo, ia vaimomo 'o Tila mu'oxongengi la ngingi ngexolu no lamana. La sou ngamuamua'i loxo lamana ta 'olu. ⁹lXo ngingi lamana ta 'olu la sou 'ili'ilixu lailaixe mo 'ili'ilixu mulapu xe 'ilixu sou vaikala manina uxolu noxinge, la anu umaxa'u nene'axu lamana anesi. ¹⁰lMo ngingi ngatovo ngatilivosou 'ili'ilixu ma'ia manina ane ngingi nga'oxonu la Tila u'osa no anu.

f 4:30 Ais 63:10; Ep 1:13-14; 1Te 5:19 g 4:31 Kol 3:8 h 4:32 Mat 6:14; 18:22-35; Kol 3:12-13 i 5:1 Mat 5:48 j 5:2 Mul 29:18; Eva 10:10 k 5:5 1Ko 6:9-10; Kol 3:5 l 5:6 Rom 1:18; Kol 2:4, 8 m 5:8 Ioa 12:36; Ep 2:13; Kol 1:13; 1Pi 2:9

11 Ngaxolu va'axu no anu 'ili'ilixo masumasua sou isivoxo ne xo anu uxalilixu nene'axu vile laixe uasi. Ia ngano'u 'ili'ilixo masumasua ne uatu mo ngamulaxu lamana. 12 Xo tamaela sou talemolu 'ili'ilixo ma'ia ane mi'oxo'oxonu mutalume ne. 13 ⁿIa lamana uxalilixu mii ma'ia ane mutalume ne uxali lamana. 14 ^oXo no anu lamanasi la sou mimii latala e mutalume ne muxali lamana. La sou umomomo sou vaikala aloxo 'o.

“Nini 'ena'ei neai, ne natulu.

Natulu no anu soli.

Mo Kalisito lamanaxu uieisine.”

15 ^pMo ngasaxila'u muamua'ingenge laixe ia mamu sou ngamuamua'i loxo itema xavutalau laixe uasi, uasi. Ngamuamua'i loxo itema xavutalau laixe. 16 Mo vaimomo 'o anu voxo nga'angingi sou nga'oxonu 'ili'ilixo lailaixe xo vaimomo 'o anu voxo masumasua. Xo itema sou isivoxo u'oxonu lolongenge. 17 Aloxo ne la sou ngaxolu ngaxovulaulau uasi, ia ngalavu sou masaxa noxou Tila a loxovaa. 18 ^qMo ngaixu lexa pekia'u mamu xo anu sou uxovulaulaulingenge la ngasu'a avile. Ia laixe lexe nga'ana'ana no anu Uleenu Tavuna. 19 ^rMo lexe ngavivikalangengi ngatongato'o la laixe lexe ngavivikala no anu lexe e muai no nano no anu Lavuku sou lexe, mo ngalexe la ngalexe lexe sou lalotu. Xe lexe ma'ia Uleenu uxalilixu no tangengi sou ngalexenu. Mo ngalexe no anangenge mo ngalexe no nano no tangengi ulai noxou Tila. 20 ^sMo utotomu la ngavikala laixe ulai noxou Lataua anu Maminge no anu mimii tavu'alo ukalusi no ualasu Tila noxinge Iesu Kalisito.

Vaikala Ulai Noxi'a ta Mulu Ilo'a ta Semasemai'a

21 ^tNgingi ngaxolu no laangenge ngatongato'o xo ngingi nga'ume mo ngatoxonu Kalisito. 22 ^uTa sema ngaxolu no laaxa'a ta mulumulumengi mo ngalomuxa'a loxo ngingi ngexolu no laaxu Kalisito mo ngelomuxu. 23 ^vXo mulu anu muxolu kisie semau loxo Kalisito anu muxolu kisou lalotu. Xo lalotu anu Kalisito vasimolu mo Anu mupamaulinu. 24 Ia aloxo lalotu uxolu no laaxu Kalisito la ngingi ta sema kalumo ngaxolu no laaxa'a ta mulumulumengi no anu mimii latala ukalusi. 25 ^wMo ngingi ta mulu kalumo ngamasaxi'a ta semasemamengi misevile. Aloxo Kalisito mumasaxau lalotu misevile la mulosou maulixu sou. 26 ^xMo mu'ulosou lalotu mo muxali malemalenga manina mo muxali ta na'u no anu lexa xe no anu vaikala noxou. 27 ^yMo umasaxa lexe ulalaxiinu lalotu noxou ne uxali laixe mo uleleme manina no iou. Mo nuni vile mo xoxoa mo mimii

ⁿ 5:13 Ioa 3:20-21 ^o 5:14 Ais 26:19; Rom 13:11 ^p 5:15-16 Kol 4:5 ^q 5:18 Luk 21:34
^r 5:19 Kol 3:16 ^s 5:20 Kol 3:17 ^t 5:21 1Pi 5:5 ^u 5:22 Kol 3:18; 1Pi 3:1 ^v 5:23 1Ko 11:3;
 Ep 1:22 ^w 5:25 Kol 3:19; 1Pi 3:7 ^x 5:26 Tit 3:5 ^y 5:27 2Ko 11:2; Kol 1:22

iouiou uxolu no anu lalotu noxou ne uasi. Anu umasaxa lexe lalotu noxou ne uxolu va'axu no anu 'ili'ilixu masumasua mo ixalisou susu vile no anu uasi. ²⁸Anu iouvilesisi aloxo ta mulu ngamasaxai'a ta semasemamengi manina aloxo ngamasaxainge manina. 'Ena'ei ane umasaxaie semau la anu mumasaxau kalumo. ²⁹Xo itema vile ulavusou u'oxonu masuanu vasimolu uasi, ia anu ua'anu xe usaxila'u laixesi. Anu iouvilesisi aloxo Kalisito u'oxonu no anu lalotu. ³⁰Xo nenge vilevilesi tepita la sou texalixu lalotu ne vasimolu muxali. ³¹La sou vaikala muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o,

“Tava'u aloxo ne la sou mulu u'umesi'a momu ilee nenu la ulai ilee semau ixolu ipita sou ixali vilesisi.”

³²“Vaikala ane 'o ne laaxu tatila manina mo mutalume ia eni elavusou lexe anu mulemo Kalisito ilou lalotu noxou. ³³Ia anu aloxo ne ulai noxinge ngingi ngamulu vilevilesi lexe ngamasaxaie semameni manina aloxo ngingi ngamasaxainge manina ne. Xe ngingi ngasema kalumo ngatoxonu mulumengi.

Vaikala Ulai Noxi'a ta Molomolo Mo ta Mami'a Ilo'a ta Neni'a

6 ¹^bTa molomolo, ngatoxone'i ta maminge ilo'a ta neninge. Xo ngingi noxou Tila. Xo anu 'ilixu laixe sou ngamulinu ane. ²“Vaikala muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu noxou Lataua mikaukavunu aloxo 'o, “Ngatoxone'i ta maminge ilo'a ta neninge.”

Xo anu lapuloto muai tei aloxo ne mo misakiinu vaikalasou aloxo 'o, ³“Lexe ngingi nga'oxonu aloxo ne la sou mimii ma'ia ane ngingi na'oxonu ne uxali laixesi la nga'osa mo ngaxolu maxuveeni no lia 'o.”

⁴“Mo vaikala ulai noxi'a ta molomolo ta mami'a aloxo 'o. Mamu sou nga'oxone'i ta 'ilinge la'iaxa'a. Ia ngingi nga'oxonu 'ilixu laixe mo ngamomosi'a xe ngapotone'i no anu vaikala noxou Tila.

Vaikala Ulai Noxi'a ta Mitema sou Ixaxai Vitanisi Ilo'a ta Tatilasi'a

⁵“Mo ngingi ta mitema sou ixaxai vitanisi ngalomuxa'a ta tatilasinge no lia 'o mo ngatoxone'i. Mo nga'ume noxi'a la nga'oxonu xaixai laixe manina no ie'i. Aloxo ngingi nga'oxonu ulai noxou Kalisito. ⁶Loxo 'o io ngingi nga'oxo lexe nga'oxonu xaixai laixesi no mine ane'i ixoxolu imamaisingesi la i'osasingexu. Ia aloxo ne uasi, ngingi nga'oxonu xaixai loxo ngingi ta mitema sou xaixai vitanisi noxou Kalisito mo opongengi u'osa sou ngamulinu masaxa noxou Lataua. ⁷La sou ngaxaxai no opongengi maninasou. Xo xaixai e ngingi nga'oxonu ne nga'oxonu ulai noxi'a ta mitema uasi. Ngingi nga'oxonu loxo nga'oxonu ulai noxou Tila.

^a 5:31 Tav 2:24; Mat 19:5 ^a 5:32 Pal 19:7 ^b 6:1 Kol 3:20 ^c 6:2-3 Lap 5:16 ^d 6:4 Lex 78:4; Xav 22:6; Kol 3:21 ^e 6:5 Kol 3:22-23; Tit 2:9-10; 1Pi 2:18

^{8f}Xo ngingi ngelavusou lexe ta mitema sou ixaxai vitanisi mo ane'i ane ixaxai vitanisi uasi ne Tila ulosi'a 'ulu sou xaixai laixe noxi'a ukalusi.

⁹Mo ngingi ta tatilasi'a ta mitema sou ixaxai vitanisi kalumo nga'oxonu 'ilixo laixe noxi'a mo nga'oxone'i i'umenge mamu. Xo ngingi ngelavusou lexe ngingi ngongi'a ne Tila noxinge a uxolu teitexi no opo loxotolo mo ili'i la u'oxonu tulatula noxou evile uasi.

Ngatelonu Tokolomo sou 'Oto'oto Noxou Lataua

¹⁰Ioxe, vaimomo 'o eni amasaxa akalusou vaivaikala noxilo ulai noxinge aloxo 'o. Ngingi ngongi'a Tila ngepita, mo no anu xavi musuku noxou la u'oxongengi ngatulu pekia'inge. ^{11h}La sou ngatelonu tokolomo sou 'oto'oto noxou Lataua utelo no vasimenge. Mo sou utalungenge xe u'oxongengi ngatulu pekia'inge sou ngalooxu xavutala kalakalavoi noxou Satani e lexe u'oxonu noxinge. ¹²ⁱXo 'oto'oto ane 'o ne sou nenge ta'oto noxi'a ta mitema e vasime'a loxo nenge 'o uasi. Nenge ta'oto noxi'a ta uleenu ane mixolu teitexi mo ta'oto noxi'a ta uleenu ane iulaxune'i ta uleenu, mo noxi'a ta mimii ane xavine'i musuku e misaxila'u isivoxo no lialia 'o. Xe ta'oto noxi'a ta uleenu ta masumasua e muxolu teitexi no loxotolo. ¹³Aloxo ne la sou ngatelonu tokolomo sou 'oto'oto noxou Lataua ne ukalusi mo uxoo no vasimenge. Mo sou no anu voxo masua la ngingi nga'oto ulivu pekia'inge. Xe ili'i no anu 'oto'oto ne ukalu la ngingi ngatulu peki'ainge mo ngalapau uasi. ^{14j}Lexe ngingi ngamasaxa ngatulu pekia'inge la ngasakiinu vaikala manina loxo sini sou ngautupokolixu no vaimenge, mo 'ili'ilixo mulapu loxo siovexu lutungengi. ^{15k}Mo ngalalaxii sou ngalai nga'aloxu a'alo laixe sou opo se'isisi noxou Lataua loxo siove sou tava'inge ngataanu no tava'inge. ¹⁶Mo mii vile mutila no anu tokolomo sou 'oto'oto ne sou ngano'u utotomu ane muxamuxaxu tangengi loxo xaliau. Xo no anu xaliau ne la ngingi ngamomomo sou ngataluxu lalumiso axexexaxu noxou itema masua e lexe uto'omenge no anu. ^{17l}Mo ngaxavutalanu 'ilixo sou Lataua mupamaulingengi uxolu no kisinge ngataanu loxo siove sou utaluxu kisinge. Xe ngano'u vaikala noxou Lataua ngatetelisu loxo lavisou Uleenu Tavuna. ^{18m}Mo utotomu la nga'oxonu lakilaka iouiou ulai noxou Lataua no anu xavi no anu Uleenu Tavuna, sou usu'ulingengi no anu taitaiinu a loxovaa. Mo ngatetelisu 'ilixo ane ne uxolu no anu xavutalamengi pekia'u. Mo ngaloo xe ngakilakasi'a ta mitema noxou Lataua utotomu.

¹⁹ⁿMo ngakilakasilo kalumo lexe no mine eni avivikala la Lataua ulosilo vaivaikala sou alemolu, mo sou eni a'ume uasi la a'aloxu a'alo laixe noxou Iesu ma'ia mutalume ne. ^{20o}Xo eni itema sou a'aloxu a'alo

^f 6:8 2Ko 5:10; Kol 3:24-25 ^g 6:9 Rom 2:11; Kol 4:1 ^h 6:11 Rom 13:12; 2Ko 10:4

ⁱ 6:12 1Pi 5:8-9 ^j 6:14 Ais 11:5; 59:17; 1Te 5:8 ^k 6:15 Rom 10:15 ^l 6:17 Eva 4:12

^m 6:18 Luk 18:1; Kol 4:2; 1Te 5:17 ⁿ 6:19 Kol 4:3-4; 2Te 3:1 ^o 6:20 2Ko 5:20; Plm 9

laixe noxou Iesu e Lataua mupalusilo la sou eni misakileli no nano no taasou navunavu 'o. La sou ngakilakasilo mo sou eni a'alo la a'ume uasi mo a'alo no anu mii ma'ia ane lexe a'aloxu.

Vaikala Kaluxusou

²¹P¹Ia eni amasaxa lexe ngalavu laixe no anu xoluxoluxo mo mimii ma'ia ane eni a'oxo'oxonu 'o la sou Tukikosi anu vivilo e eni emasaxau musuku xe itema sou xaixai manina noxou Tila molu ua'alomengi no anu mimii ukalusi. ²²Anu tava'u aloxo ne la sou eni epalusou mulai noxinge mo sou ngingi ngalavusou lexe nexi texolu a loxovaa xe umamaatolasinge.

²³Mo eni akilaka lexe opo se'isisi noxou Lataua Maminge mo Tila Iesu Kalisito uxoo noxinge ta vivilo ngamasaxainge misevile ngatongato'o mo ngamuxaxu tangengi. ²⁴Xe akilaka lexe alauna uxolu noxinge ukalusi e tangengi noxou Tila noxinge Iesu Kalisito utotomu mo kaluxu uasi. Manina.